

havde været inde paa det rigtige Spor, at det vilde være heldigt, om vi fortsatte i samme Spor. Jeg kan i saa Henseende give den højtærede Landbrugsminister Ret. Det vil sikkert være rigtigt, at vi blive i det Spor, som er os overleveret fra Fortiden. Men desuagtet er det muligt, at vi kunde uddybe dette Spor paa enkelte Punkter noget mere, end det sker her i Forslaget. Den højtærede Minister har Ret i, at det ikke kan gaa an, at vi give fuld Frihed, hverken med Hensyn til at udstykke eller med Hensyn til at sammenlægge. Selvfølgelig er det nødvendigt, at der skal være faste og bestemte Regler med Hensyn til Sammenlægningen. Overfor Udstykningen er Forholdet et noget andet; men det omtalte jeg i Gaar, og jeg skal ikke opholde mig derved i Dag.

Derimod skal jeg sige et Par Ord om et Spørgsmaal, jeg ogsaa omtalte i Gaar, nemlig Spørgsmaalet om Magelæg. Den bedste Maade, hvorpaa mange uheldige Forhold ude paa Landet kunne ordnes, vil man faa, hvis man kan faa lettet Adgangen til at magelægge Jord. Nu kan det kun ske, naar Panthaveren ved tinglæst Paategning paa Panteobligationen giver Tilladelse dertil, men det koster ikke saa faa Penge og volder mange Besværligheder. Der er imidlertid ingen Tvivl om, at alle disse Besværligheder kunde undgaas. Jeg anviste i Gaar en Vej, ad hvilken jeg troede, at disse Ulemper kunde undgaas paa en saadan Maade, at Forholdet dog kunde blive betryggende. Nu omtalte den højtærede Landbrugsminister ogsaa dette Forhold, og saa vidt jeg forstod den højtærede Minister, gik han ud fra, at der allerede nu i Forslagets § 19 var indsat en Bestemmelse, der for en stor Del raadede Bod paa disse Ulemper, idet Ministeren efter Loven skulde have en Slags Ret til at undlade at fordre denne Paategning paa Panteobligationen. Jeg har heller ikke overset dette Punkt. Det er selvfølgelig de i § 19, 2det Stykke 1ste Linie indsatte 2 Ord: „i Reglen“, som den højtærede Minister mener kunde klare dette Forhold. Jeg tror nu ikke, at disse to Ord ere tilstrækkelige. Naar man tager Motiverne til dette Forslag, ser man, at det, der her er tænkt paa, er kun de Tilfælde, hvor man magelægger ganske smaa Stykker Jord, nogle smaa Strimler, der kunne være f. Eks. ved Siden af et Skel eller en Vej. Det skal kun dreje sig om meget ubetydelige Magelæg. Jeg tror derfor ikke, at man kan faa Forholdene ord-

nede ved det Udtryk. Det lod ogsaa til, at den højtærede Minister var villig til, at vi fik et andet Udtryk ind i Loven desangaaende.

Jeg skal ikke opholde mig videre ved de faldne Udtalelser; de vare jo alle af rent saglig Natur, og de ville derfor bedst kunne undersøges og overvejes i et Udvalg. Der er dog et Par enkelte Udtalelser, som jeg kunde have Lyst til at gøre Bemærkninger til. Det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Piper) udtalte i Gaar, at det vist ikke kunde gaa an at give fuld Frihed til Udstykning og Sammenlægning af Jord. Derved kunde der fremkomme mange uheldige Forhold, navnlig naar der var fuld Frihed til Sammenlægning. Det sidste kan jeg være ganske enig i. Men Forholdet er jo noget andet med Hensyn til Udstykning. Der har Udviklingen i mange Aar gaaet mere og mere i Retning af Udstykning. Vi vide, at de smaa Brug lønne sig bedst, og Udviklingen vil sikkert blive ved at gaa i den Retning. Dog kan man ikke i Øjeblikket gaa til at give fuld Frihed her, saa længe der skal være Kørepligt paa Ejendommene, thi den vil saa komme til at hvile alt for haardt paa nogle faa. Det ærede Medlem var bange for, at det ikke kunde gaa an at ophæve den nuværende Kørepligt, navnlig af Hensyn til, at mange Kommuner havde Naturalydelse, og de vilde da blive uheldigt stillede, om man nu ophævede disse Bestemmelser om Kørepligt. Jeg ved naturligvis ikke, hvordan Forholdene ere overalt, men i de Kommuner, hvor jeg kender Forholdene, og det er ikke saa faa, vil der ikke være Spor i Vejen for at ophæve alle Naturalydelser, alt Pligtarbejde, fordi det Tid efter anden ophører af sig selv. For en Del Aar tilbage, kan jeg huske, at Pligtkørsel og Pligtarbejde blev meget brugt i disse Kommuner ligesom Naturalydelser af mange forskellige Slags. Men det er efterhaanden ophørt, fordi man er bleven klar over, at det ikke kunde lønne sig. Man fik Arbejdet daarligt udført, og derfor er man gaaet bort fra det. Jeg ønsker ogsaa denne Kørepligt ophævet, fordi den falder saa uretfærdigt paa Ejendommene. Vi have i Jylland Ejendomme, hvor de kunne holde 30—40 Kreaturer og 7—8 Heste, og dog have de ikke en Gang 1 Td. Hartkorn, altsaa heller ingen Kørepligt, medens andre Ejendomme, der kun have 10—12 Tdr. Land, men 1 Td. Hartkorn, have Kørepligt. Et saadant Forhold er ret unaturligt. Jeg ved ikke, om det